

I. Disposiziuns generelas

Art. 1 Comunitad vschinela

- 1 La Comunitad vschinela da Segl cumpiglia ils vschins chi sun domicilos a Segl in Engiadina.
- 2 Ella ais üna corporaziun dal dret public.

Art. 2 Autonomia

- 1 Aint ils limits dal dret chantunel ho la Comunitad vschinela il dret dad autonomia libra.
- 2 Per exeguir sias incumbenzas relascha ella las prescripziuns necessarias.

Art. 3 Incumbenzas

- 1 Il champ d'activited da la Comunitad vschinela cumpiglia las seguintas incumbenzas:
 - a.) d'administer ils bains poverils ed ils bains specielmaing reservos als vschins
 - b.) da vender, baratter ed agraver (Dienstbarkeit) dürabel bains fondiari chi sun gnies surlaschos scu proprietad a la Comunitad vschinela tenor cunvegna dals 16 december 1988 - premiss il consentimaint da la vschinauncha politica
 - c.) da fer contrats da servitut limitos sün egs terrains (Dienstbarkeitsverträge)
 - d.) da cooperer tar la disposiziun areguard extrer mezs our dal quint da richev da bains vendieus (Bodenerlöskonto) seguond la ledscha chantunela
 - e.) da promover la lingua e cultura rumauntscha – la lingua uffiziela da la Comunitad vschinela es il rumauntsch putèr
 - f.) da mantegner la bellezza da nos ambiaint
 - g.) da decider sur da la fusiun culla vschinauncha politica

Art. 4 Facultad da la Comunitad vschinela

- 1 La facultad da la Comunitad vschinela serva exclusivamaing per accumplir incumbenzas chi sun d'interess public.
- 2 Mincha distribuziun u repartiziun da richevs u da facultad a las commembras u als commembers da la Comunitad vschinela sun exclus, cun excepziun da naturalias da pitschna valor.
- 3 Ad es scumando da surder la facultad ad oters subjects giuridics cu a la vschinauncha politica.

Art. 5 Dret da voter e d'eleger

- 1 Il dret da voter e d'eleger haun tuot las vschinas ed ils vschins da la Comunitad vschinela chi sun domicilos a Segl in Engiadina, chi haun accumulieu il 18 evel an e chi nu staun suot curatella cumplessiva pervi dad ün' inabiltad permanenta da güdicher u chi vegnan represchantedas tres ün mandatari u üna mandataria (Bevollmächtigte).

Art. 6 Düreda d'uffizi

- 1 La düreda d'uffizi per commembers e commembras da las caricas da la Comunitèd vschinela düra trais ans.

Art. 7 Demissiun

- 1 Commembras e commembers da las plaivs stögljan comunicher lur demissiun in scrit a la suprastanza da la Comunitèd vschinela fin il pü tard trais mais aunz la fin dal trienni.

Art. 8 Entreda i'l uffizi

- 1 L'entreda i'l uffizi ho lö ils prüms schner da l'an zieva las tschernas.
- 2 Las commembras ed ils commembers chi as retiran sun oblios da surder lur caricas in möd reglo.

Art. 9 Elecziuns substitutivas

- 1 Scha üna persuna sorta definitivamaing da sia carica düraunt la perioda d'uffizi, stu gnir fat üna tscherna substitutiva, scha la perioda düra auncha dapü cu 9 mais.
- 2 Per las elecziuns substitutivas velan las glistessas disposiziuns scu per las tschernas reguleras.

Art. 10 Participaziun a las tschantedas, abiltèd da decider

- 1 Cun resalva da motivs s-chüsabels sun las commembras ed ils commembers da las autoritèds (suprastanza e cumischiun da gestiun) da la Comunitèd vschinela oblios da participar a las tschantedas.
- 2 Ün' autoritèd da la Comunitèd vschinela es abla da decider, scha almain trais personas da la suprastanza u ils duos commembers da la cumischiun da gestiun sun preschaints.

Art. 11 Oblig da vuscher

- 1 Mincha commembra e mincha commember da las autoritèds es oblio da der sia vusch tar elecziuns e votaziuns. Exclusas sun las dispusiziuns inua ch'ün stu piglier s-chüsa.

Art. 12 Decisiuns da las autoritèds

- 1 Per tuot las decisiuns da las autoritèds vela la magiurited dals preschaints. In cas da parited da las vuschs, decida il president u la presidenta, tar elecziuns, la büs-cha.

Art. 13 Motivs d'exclusiun

- 1 Persunas paraintas e quinedas in lingia directa, conjughelas, conjughels, fradgliunzs, persunas chi vivan in ün partenadi registrò u chi mainan facticamaing üna comunitè da vita, nu suos-chan appartgnair a glistess temp a la medema autorited da la Comunitè vschinela.
- 2 Quists motivs d'exclusiun velan eir per las commembras e per ils commembers da la suprastanza vschinela e la cumischiun da gestiun.
- 3 Schi existan motivs d'exclusiun e scha las elecziuns haun lö a glistess mumaint, es elegieu quella persuna in uffizi chi ho survgnieu dapü vuschs. Scha candidatas e candidats haun survgnieu glistess bgeras vuschs, decida la büs-cha.

Art. 14 Incumpatibilitèd

- 1 Commembers da la suprastanza nu paun esser commembers da la cumischiun da gestiun e viceversa.

Art. 15 Elecziun in differents uffizis

- 1 Quel u quella chi vain elet in differents uffizis chi s'excludan as stu decider immediatamaing per ün u l'oter.

Art. 16 Oblig da piglier s-chüsa

- 1 Üna commembra u ün commember dad ün'autorited vschinela stu piglier s-chüsa scha'd es tractandeda u vain voto sur dad üna fatschenda chi'l pertuocho persunelmaing. Que vela eir per relaziuns d'exclusiun seguond art. 13 alineia 1

Art. 17 Oblig da discreziun

- 1 Commembras e commembers da las autoriteds vschinelas sun obliedas ed oblios d'observer discreziun in fatschendas ch'ellas sun gnidas a savair tres lur pusiziun uffiziela, scha'd exista ün prevalent interess privat u public.
- 2 Sur da la deliberaziun da l'oblig da discreziun decida la suprastanza da la Comunitè vschinela.

Art. 18 Dret da petiziun

- 1 Il dret da petiziun es garantieu. Mincha vschina e mincha vschin po inoltrer propostas e pretenziuns in scrit a las autoriteds da la Comunitè vschinela. Las autoriteds sun obliedas da piglier pusiziun in chosa infra 6 mais.

Art. 19 Dret da survgnir infuormaziuns

- 1 Mincha partecipanta e mincha participant cun dret da vuscher d'üna radunanza da la Comunità vschinela ho il dret da pretendere, che la supranza infurmescha davart il stedi u davart la liquidaziun dad üna fatschenda.
- 2 L'infurmaziun stu gnir deda il pü tard in occasiun da la prosima radunanza da la Comunità vschinela. La risposta po gnir spustada u refusada, sch'ella sto in contradicziun cun interess considerabels da la Comunità vschinela u da terzas personas.
- 3 Arsalvo resta il secret d'uffizi e las prescripziuns davart la protecziun da datas.

Art. 20 Dret d'iniziativa

- 1 15 personas cun dret da vuscher illa Comunità vschinela paun pretendere cun suottscripziun la votaziun sur dad üna proposta ch'els haun fat e chi pertuocha in lur champ da cumpetenzza.
- 2 L'iniziativa po gnir inoltreda ubain in fuorma d'üna proposta generela u d'ün sböz elavuro. Ella stu gnir inoltreda insembel cullas suottascripziuns a la supranza da la Comunità vschinela.

Art. 21 Procedura tar iniziativas

- 1 La supranza da la Comunità vschinela es oblida da suottametter ün' iniziativa dal pövel valabla insembel cun sia pusiziun ed eventuelmaing cun üna cunterproposta il pü tard infra ün an a la radunanza da la Comunità vschinela per la decisiun.
- 2 Scha'd es avaunt maun üna cunterproposta vain decis il prüm traunter quella e l'iniziativa. In seguit stu la radunanza decider cun üna votaziun definitiva davart l'acceptanza u il refüs da quella proposta chi'd es resultada da la prüma votaziun.

Art. 22 Retratta da l'iniziativa

- 1 Ün'iniziativa po gnir retratta da las prümas tschinch suotsegnantas u dals prüms tschinch suotsegnants fin ch'el termin da la votaziun es fixò, scha l'iniziativa nu cuntegna ün'otra clausula da retratta.

Art. 23 Iniziativa illeghela

- 1 Scha'l cuntgnieu dad ün' iniziativa es illeghel, nu suottametta la supranza l'iniziativa a la radunanza da la Comunità vschinela a la votaziun.
- 2 La supranza da la Comunità vschinela comunichescha in tël cas in scrit a las iniziantas ed als iniziants our da che motivs cha l'iniziativa vain refusada.

Art. 24 Dret d'inoltrer üna moziun

- 1 Mincha persuna cun dret da vuscher po fer üna moziun illa radunanza da la Comunitèd vschinela. La moziun pertuocha üna fatschenda chi nun es sülla glista da tractandas e chi'd es aint illa competenza da la radunanza dals vschins. Scha la moziun vain declerada scu relevanta, stu la suprastanza vschinela in regola infra 1 an fer ün rapport ed üna proposta a la radunanza vschinela e suottametter ün sböz elavuro a la decisiun.
- 2 Dal rest velan, confuorm al sen, cun excepziun da l'art. 22, las disposiziuns davart l'iniziativa (art. 20 ss.)

Art. 25 Reponderaziun

- 1 Üna decisiun da la Radunaza vschinela po saimper gnir suottamissa a têla per üna reponderaziun, scha nu sun pertuchos ils drets da terzas personas.
- 2 Aunz la scadenza dad 1 an zieva cha la decisiun es in vigur, vela la reponderaziun be, sch'ella vain acceptada cun üna magiurited da 2/3 da las vuschs.

Art. 26 Responsabilitèd

- 1 La responsabilitèd dals organs da la Comunitèd vschinela per dans ch'els chaschunan in executiun da lur carica as drizza zieva la ledscha chantunela davart la responsabilitèd dal stedi.

Art. 27 Dret da fer recuors

- 1 Il dret da fer recuors cunter decisiuns da la Comunitèd vschinela as basa sülla legislaziun chantunela.

Art. 28 Protocols

- 1 Sur da trattativas e decisiuns da la radunanza dals vschins, da la suprastanza vschinela ed oters gremis sun da mner protocols separos chi infurmeschan almain sur da decisiuns, resultats da tschernas scu eir sur dad eventuelas inobservanzas concernant la violaziun da disposiziuns da cumpetenzas e da procedura. Ils protocols stöglian gnir suottascrits da l'autur u da l'autura dal protocol e zieva dal president u da la presidenta da la Comunitèd vschinela.
- 2 Il protocol da la radunanza da la Comunitèd vschinela vain publicho infra ün mais in möd üsito al lö. El vain tramiss sün dumanda a las personas interessedas düraunt l'oblig da l'exposiziun publica da 30 dis.
- 3 Instanzas cunter il protocol stöglian gnir inoltradas in scrit a la suprastanza infra l'oblig da l'exposiziun publica da 30 dis. L'istanza vain trattada a la prosma radunanza vschinela ed in seguit vain il protocol approvo.

Art. 29 Invista dals protocols

- 1 Ils protocols da las radunanzas dals vschins staun a disposiziun per piglier invista a minchüna e minchün.
- 2 L'invista in protocols da la suprastanza u da la cumischiun da gestiun vain be pussibilteda, scha vegnan fat valair interess degns da protecziun.
- 3 La pretaisa da piglier invista po gnir satisfatta cun consegnar ün extrat dal protocol.

II. Organisaziun da la Comunitad vschinela

Art. 30 Organs da la Comunitad vschinela

- 1 Ils organs da la Comunitad vschinela sun
 - a.) la radunanza da la Comunitad vschinela
 - b.) la suprastanza da la Comunitad vschinela
 - c.) la cumischiun da gestiun

A. La radunanza da la Comunitad vschinela

Art. 31 Radunanza da la Comunitad vschinela

- 1 La radunanza da la Comunitad vschinela ho seguaintas cumpetenzas:
 1. Exeguir las tschernas
 - a.) dal president u da la presidenta da la Comunitad vschinela
 - b.) dad ulteriurs 4 commembers da la suprastanza da la Comunitad vschinela
 - c.) da 2 commembras u commembers da la cumischiun da gestiun
 2. relascher u müder ils tschantamaints u las ledschas
 3. approver il quint annuel
 4. decider sur da spaisas chi surpassan las cumpetenzas finanzielas da la suprastanza vschinela
 5. permetter credits supplementers (Nachtragskredit)
 6. sün proposta da la suprastanza po la radunanza vschinela fixer ün import scu recumpensa per las prestaziuns dals commembers da la suprastanza e per oters funcziunaris da la Comunitad vschinela
 7. l'acquist, la vendita ed il barat da proprietad fundiaria in accord culla vschinauncha politica seguond cunvegna dals 16 december 1988
 8. der l'acconsentimaint a la vschinauncha politica da retrer mezs our dal conto da richievs da terrains (Bodenerlöskonto)
 9. decider sur da la fusiun culla vschinauncha politica

Art. 32 Mner la radunanza

- 1 La radunanza da la Comunitèd vschinela vain mnedà da la presidenta u dal president. In cas d'impediment suriglia ün oter commember da la suprastanza sia carica.

Art. 33 Abiltèd da decider, procedura

- 1 Mincha radunanza da la Comunitèd vschinela chi vain convocheda confuorm a las premissas leghelas es abla da decider.
- 2 A suos-cha gnir decis be sur da fatschendas chi sun gnidas trattadas da la suprastanza e chi figüreschan sülla glista da tractandas chi'd es gnida tramissa almain 10 dis aunz la radunanza.
- 3 In cas da fatschendas dad importanza pü gronda per la Comunitèd vschinela elavura la suprastanza üna missiva a maun da la radunanza e la trametta a temp a vschinas e vschins per posta u per e-mail.
- 4 La violaziun da disposiziuns, da cumpetenzas e da procedura stöglia gnir quant pussibel contestadas immediatamaing. In cas cuntrari scrouda il recuors.

Art. 34 Publicited, piglier s-chüsa

- 1 Las radunanzas da la Comunitèd vschinela sun publicas.
- 2 Davart da der il permiss da registraziuns u transmissiuns da purtret e lingua decida la radunanza dals vschins. Mincha persuna cun dret da voter po pretender cha sias remarchas e sieus votums nu vegnan registros.
- 3 Ils motivs da piglier s-chüsa per las autoritèd da la Comunitèd nu vela per partecipants e partecipantas da la radunanza vschinela.

Art. 35 Scrutinaduors

- 1 La radunanza vschinela tschernà ils scrutinaduors necessaris.

Art. 36 Votaziuns

- 1 Las votaziuns vegna fattas aviertamaing. Scha la suprastanza u 1/3 dals preschaints pretendan, stu la votaziun gnir fatta in scrit.
- 2 Tar votaziuns aviertas es il proget acceptô, scha'l numer da vuschs affirmativas es pü grand scu il numer da vuschs negativas. In cas da parited es il proget refüso.
- 3 Tar votaziuns in scrit es la tractanda accepteda, scha'l numer da vuschs da schi surpassa il numer da vuschs da na. Cedlas vödàs e na valablas nu vegnan quintedas. In cas da parited es il proget refüso.

Art. 37 Möd da tscherner

- 1 Tschernas vegnan in regla fattas aviertamaing, scha nu vain pretais oter.
- 2 L'elecziun da la presidenta u dal president da la Comunitèd vschinela vain fat scu elecziun singula.
- 3 Las elecziuns dals ulteriurs commembers da la suprastanza vschinela ed eir quellas da la cumischiun da gestiun vegnan fattas scu elecziuns cumplexsivas.

Art. 38 Euir il resultat electorel

- 1 Zieva il prüm scrutin es tschernieu, chi chi ho raggiunt la magiurited absoluta.
- 2 La magiurited absoluta vain calceda da la summa da tuot las vuschs entredas e valablas divisas tres ils sezs avierts plus ün sez, arrundieu sülla prosma cifra intera. Scha que ho püssas personas chi haun raggiunt la magiurited absoluta, sun tschernidas quella culs pü ots resultats.
- 3 I'l seguond scrutin es tschernieu, chi chi ho survgnieu las pü bgeras vuschs.
- 4 Scha püssas personas haun üna parited da vuschs, decida la büs-cha sur da l'elecziun und davart la successiun dal sez.

B. La suprastanza da la Comunitèd vschinela

Art. 39 Funcziun e cumposiziun

- 1 La suprastanzada la Comunitèd vschinela es l'autorited directiva da la Comunitèd. Ella planisescha e coordinescha sias activiteds.
- 2 Ella cumpiglia ün president u üna presidenta, ün actuar u ün'actuara, üna chaschiera u ün chaschier e duos assessuras u assessuors.
- 3 La suprastanza nominescha our da sieu ravuogl las caricas pigliand our il presidi. Ella reparta las differents lezchas internaming sün sieus commembers.

Art. 40 Tschantedas

- 1 La radunanza da la suprastanza da la Comunitèd vschinela vain convocheda dal president u da la presidenta taunt suvenz cha las fatschendas dumandan.
- 2 L'invid vain per regla tramiss set dis aunz la tschanteda per posta u per e-mail, indichand las tractandas.

Art. 41 Incumbenzas e competenzas

- 1 La suprastanza vschinela ho tuot las competenzas chi nu sun gnidas surdedas a la radunanza da la Comunitè vschinela, a la vschinauncha politica u chi sun exclusas tres dret superiur. Sias incumbenzas sun
 1. d'exeguir il dret superiur, ils tschantamaints da la Comunitè vschinela scu eir las decisiuns da la radunanza da la Comunitè
 2. dad adatter il dret da la Comunitè vschinela al dret superiur quaut inavaunt chi nu do liberteds da regulaziun
 3. da preparar las tractandas per las radunanzas da la Comunitè vschinela
 4. d'administrar la facultè da la Comunitè vschinela taunt inavaunt ch'ella es in sia ega proprietè
 5. da statuir il quint annuel
 6. da decider sur dad expensas fin fr. 4'000.- per il medem object e sur dad imports fin fr. 2'500.-, scha's tratta dad expensas chi tuornan minch'an
 7. la decisiun sur da l'acquist dal vschinedi da Segl in Engiadina seguond la „Ledscha da natüralisaziun“ dals 30 schner 2024
 8. da fer contrats da servitut cun düreda limiteda
 9. da decider sur da fatschendas in connex culla cunvegna dals 16 dec. 1988 cul cumün e sur da funcziuns liedas a cunvegna publicas u a dret ed interess superiur
 10. da decider sur da l'execuziun da process e plaunts (Beschwerden) scu eir sur da la realisaziun dad accomodamaints (Vergleiche) e contrats da cumpromiss (Schiedsverträge)

Art. 42 Rapreschanter la Comunitè vschinela vers l'extern

- 1 La suprastanza rapreschainta la Comunitè vschinela vers terzs e davaunt güdisch.
- 2 La presidenta u il president da la Comunitè vschinela suottascriba, insembel cun ün oter commember da la suprastanza, validamaing.

Art. 43 Gestìun

- 1 La suprastanza reparta las incumbenzas administrativas suot sè tenor secturs tematics. Las respunsabilteds stöglian gnir comunicadas a la radunanza da la Comunitè.
- 2 Las commembras ed ils commembers da la suprastanza haun da survagliar las fatschendas chi resguardan lur decasteri, dad eseguir ils acts uffiziels e da rapportar a la suprastanza vschinela.
- 3 La cumpetenza da decider ho exclusivamaing la suprastanza da la Comunitè vschinela. Fatschendas main importantas u dependentas da cunvegna e dret public po il president u la presidenta, zieva orientaziun da la suprastanza, regler in ega cumpetenza.
- 3 In cas d'urgenza po la presidenta u il president piglier preventivamaing las imsüras provisoricas necessarias.

C. La cumischiun da gestiun

Art. 44 Cumposiziun

- 1 La cumischiun da gestiun consista our da duos commembers. Ella denominescha ün president u üna presidenta.

Art. 45 Obligs e cumpetenzas

- 1 Zieva mincha perioda examinescha la cumischiun da gestiun il quint annuel, il bilauntsch taunt scu l'intera gestiun. Ella rapporta ils resultats a la radunanza da la Comunitèd vschinela in scrit e fo üna proposta.
- 2 La cumischiun da gestiun es autoriseda dad avoir invista in actas, pusiziuns e corrispondenza da la suprastanza da la Comunitèd vschinela, scha quistas sun importantas per accumplir sia lezcha.
- 3 La cumischiun da gestiun po invider commembers da la suprastanza da la Comunitèd vschinela a sias tschantedas. Ils commembers da la suprastanza stöglan der las infuormaziuns necessarias, cha la cumischiun da gestiun possa exeguir sia carica.

III. Rendaquint, faculted d'utilisaziun, conto per il richev our da la vendita da terrain

Art. 46 Rendaquint

- 1 Mincha an renda la Comunitèd vschinela quint davart sias finanzas.
- 2 Fin la fin settember da l'an chi segua a l'an da gestiun stöglan gnir tramiss al Departamaint da finanzas e vschinaunchas il quint annuel approvo ed il rapport da la cumischiun da gestiun.

Art. 47 Faculted d'utilisaziun (Nutzungsvermögen)

- 1 Tuot las abitantas e tuot ils abitants dal cumün da Segl haun il medem dret da gnir in giodimaint da la faculted d'utilisaziun.
- 2 Tuot ils richevs our dal sfrüt da la faculted d'utilisaziun vaun a favur da la vschinauncha politica.
- 3 La vendita da faculted d'utilisaziun as drizza tenor la legislaziun chantunela.

Art. 48 Conto per il richev our da la vendita da terrain (Bodenerlöskonto)

- 1 Il richev our da la vendita da faculted d'utilisaziun vo a favur dal conto per il richev our da la vendita da terrain. Quist vain administro da la vschinauncha politica.

- 2 Ils mezs finanziaels dal conto per il richev our da la vendita da terrain paun be gnir retrats sülla fundamainta dad üna decisiun concordanta da la Comunitèd vschinela e dals organs respunsabels da la vschinauncha politica.
- 3 L'adöver dals mezs our dal conto da richev da la vendita da terrains as drizza seguond la legislaziun chantunela.

IV. Disposiziuns finelas

Art. 49 Revisiun

- 1 Ils tschantamaints preschaints paun adüna gnir revais totelmaing u parzielmaing.

Art. 50 Entreda in vigur

- 1 Quists tschantamaints aintran in vigur culla decisiun da la radunanza da la Comunitèd vschinela. Els rimplazzan ils tschantamaints dals 14 marz 1986 cumprais tuot ils müdamaints chi sun gnies fats daspö.
- 2 Els stöglan gnir approvos dal Departamaint da finanzas e vschinaunchas. Que vela eir per mincha müdamaint chi vain fat i'l futur.

Uschè decis da la radunanza da la Comunitèd vschinela als

il president dals vschins
sig. Reto Melcher

l'actuara dals vschins
sig. Martina Rominger

Approvo dal Departamaint da finanzas e vschinaunchas